

Ad: Samuel Škoda: Reakcia na Poznámky k textu „Medzinárodné porovnanie kvality výkonu vedných odborov na Slovensku“, Júl 2016

Miloslav Bahna

Ad: Ad: Poznámka ku korektnosti medzinárodného porovnávanía

„V českej štúdii, z ktorej slovenská štúdia vychádza a na ktorú sa odkazuje, je možnosť použitia korekčného koeficientu založeného na počte vedcov v krajine diskutovaná a odmietnutá práve pre podobné dôvody, ktoré spomínate vo vašej reakcii:“

Ak je štúdia venovaná vede na Slovensku samostatnou štúdiou, zaslúžila by si túto poznámku tiež.

Asi sa zhodneme na tom, že konštatovanie, že krajina, ktorá má málo vedcov produkuje málo vedeckých výstupov je triviálne. Naopak porovnanie produkcie rovnakého počtu vedcov môže niečo povedať o ich výkonnosti či kvalite ich výstupov. Z tohto dôvodu by som preferoval prepočet na počet vedcov. Problém s početnosťami vedcov podľa disciplín zostáva, no priemerná pozícia vedy v krajine ako celku sa vo vašom grafe dostane na „správne“ miesto.

Porovnávané európske krajiny majú o cca 41% viac vedcov na obyvateľa než Slovensko. Bez zohľadnenia tejto okolnosti hrozí, že konštatovanie o podpriemernom publikačnom výkone Slovenska sa stane triviálne.

Ad: Ad: Poznámka ku korektnosti medziodborového porovnávanía na základe AIS

„Problematickosti definovania prvého kvartilu sme si vedomí, no pre naše porovnanie nepredstavuje zásadný metodologický problém, pretože publikačný výkon je pre každý z odborov udávaný relatívne k priemeru ostatných krajín.“

Ak ste si túto problematickosť uvedomovali a dokonca ste zvažovali pracovať len s časopismi, ktoré obsahujú 25% najlepších článkov, bolo by vhodné uviesť to aj v štúdii. Táto poznámka je o to dôležitejšia, lebo tvrdenie, že odlišná selektivita kritéria Q1 podľa AIS pre „porovnanie nepredstavuje zásadný metodologický problém“ neobstojí.

Podľa Vás je porovnanie odborov v sumárnych grafoch zmysluplné. Píšete: „vd'aka tomu, že počítame odchýlky od priemerného počtu článkov v prvom kvartile, sa mechanicky zohľadňuje rozdielna selektivnosť publikovania v prvom kvartile, ktorá sa líši naprieč odbormi. Tým sa toto porovnanie, ktoré je využité v sumárnych grafoch 2a, 2b, 3a až 3e stáva zmysluplným.“

Napríklad pri pohľade na graf 2b na s. 15 vidíme, že v celkovej produkcii článkov vo WOS (os X) prevyšuje produkcia Slovenska v odbore „Materials science, ceramics“ priemer porovnávaných krajín. Vidíme tiež, že v produkcii článkov kam zaraďujete ex definitione až 66% článkov v danej kategórii vo WOS (celá produkcia časopisov v Q1 podľa AIS), ktoré v štúdia označuje ako „špičkový publikačný výkon“, je publikačný výkon Slovenska mierne pod priemerom.

V tom istom grafe v odbore „Sociology“ (na grafe šedý krúžok bezprostredne pod odborom „Economics“) zároveň vidíme, že v celkovej produkcii článkov vo WOS (os X) je produkcia Slovenska v tomto odbore hlboko pod priemerom porovnávaných krajín. Vidíme tiež, že v produkcii článkov kam zaraďujete ex definitione len 25% článkov v danej kategórii vo WOS (t.j. produkcia časopisov v Q1 podľa AIS) je Slovensko 100 p.p. pod priemerom.

Teda, kým v prípade odboru „Materials science, ceramics“ graf zobrazuje to, ako sa Slovensku darí pri publikovaní vo WOS celkovo a pri publikovaní 66% špičkových až podpriemerných článkov, v prípade odboru „Sociology“ ten istý graf hovorí o tom, ako sa Slovensku darí pri publikovaní vo WOS celkovo a pri publikovaní v časopisoch publikujúcich 25% vysoko nadpriemerných článkov.

Domnievam sa, že sa takýmto porovnávaním v jednom grafe štúdia dopúšťa porovnávanie hrušiek s jablkami, ktorému ste sa podľa vlastných slov (s. 3) chceli vyhnúť.